

ԻՍԽԱՆՊՈԼՆ ԾԳՈՍՑՈՍ 8 .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԵՆԷ

« ԳՐԱՆՍՈՒ ԳԼԵՐՄԵՆՆԻԼԵՐ »

Պալեստինայի իսրայելական Ֆրանսիայի
 նիմ րեմի գաղթթաւարընտան էլնդդ
 նամ գաղթթաւտ կեօրիւլէն շու արթի
 տէրի պահար արնէն տէրծ իտէրիզ :

« Փարիզ ահա՛նամսէս, Եւրպ մուհաւ
րեպէսի մէշտանընտա պուլունմուշ օյան
քեա՛ճիքէսի խրխաթիան աեզէթէրինն,
մ մաւեքի մահրուսէսի ճահանն խրխ-
աթիանը պը զէրլինն հիւանն ինմէք
հու գու գու իլլաւսի ին, պու խրխաթի-
անդար պէնիւնն հիշ պիր Ֆարք պըսազ-
մըշ աեռլ տիր, վէ պու տախի ազըւա-
նէ պիր հարէքէթ տիր, զերա, մէպա-
ճէ, քեա՛ճիքէսինի միւսապաթ իւզէ վէ
մէզէպէրինի ուղլա ինմէքսիւն հի-
մանն ինմէք ճալիք տիր :

« Հայ պու. քի, տիւն լին մուսազգամս
մուսախոստ վէքիւր լինին, Շարգատ ան-
ճաղ իքի խրխիթ խան մեզհէպի պուլուն
մասը ի՛նչ ի պաղընտա օլտուգալըդ աշի
բէտար սոր, իւանի պուլ-ըք պիր գաւա՛մ
Բոււմ վէ սայիր էհալի պէճնինաւ դայսլ օլ-
մուշ պիր գաշ պէօրիւք տաիր Գաթօ
լիքլէր, իրօթէօթ տնայարա կէլնաիք-
տէ, իսթմանգօրտա անճաղք պիր դաշ պին-
քիւն ի օոււլ վէ սայիր հիւ պիր թարսիւ-
տա պուլունմաաղը բէք ալիւ թարսիւ-
միշ խոի, Լաքին էրմէնիէրէ կէլն-
աիքտէ, պուշարը հիւ պիր ալիւ շե-
նէն օլմամշ սոր, իսախտ Լիփօրտ տու-
լէթլէրիւ, ումում սուրթլթաւ, Շ-թէ աշիւ-
քն պուլունան խրխիթ խանթար իւնօրտ
թա՛հթընտա, անլէրի տալիւ Բոււմար ի-
լէ գարըշարըմը լար սըր քի, իշնի թէհ-
թիլ վէ թէ ճէախուսի իլէ, տէրխիսնէ վա-
գըր՛ Օլմազ գա՛հմէթինտէն սարժըր նա-
գար խիւմէք խիւմէթին իշնի բէք միւնա-
սիպ խիւմ իւնիսն սոր :

« Լաբրին Բուժ մէզ հէպտիտիս Լաբորատորիան մէզ հէպտիտիտիս նէ գատար Ֆարգը վար իրենց ախտէ, Էրմէնի մէզ հէպտիտիտիս տախի Բուժման օլ գատար Ֆարգը վար տըր, վէ Բուժման տէվէթի, Էրմէնի միւլէթի կիպի սիլի միւ Նիմմ գըմմին քէնտի մէզ հէպտիտիտիտ օլ մաստըր գաթիս իտուստի իտէմէզ ».

« Պու սուրէթի զաթէ հազըլէթի Եւ Զաննէնին իւշ պուշու գ միլէ օնտան միւլէթէ ճապիլի Էրմէնի թէպաուլարը, կէրէք մէզ հէպտիտիտ Զիւսիսէթ Զիւսէթի իւլէ, Բուսիսմըն թէէսաթիլիտէն ագասալ գըր ընմը օլուլար, հիւնքի անշիլին սուլը, քէնտիլէրի Բուսլարըն սահիճ վէ նախտու եւսան գարտաշարը սըրտաը նա կէշիլըթիլիլիտէ գաթիս միւստուտի իթմէզ ».

« Երմենիկեր, այլբա՞նա պիտ ձինսէ մէն-
սուպ օլուպ, քէնտիկերէ մահսուս պիտ
մէզէշէպէ ի՞նչ իրատ ի՞նչ մէքան, վէ իշպու-
պօզուլմասը միւմքնիտիպ օլան լըրի նիշա-
նէ վէ ալեհամմէ՛ն սահէ սննտէ, է ի՞նչա՛յն-
չաբըրեստ պուլուսան միլէ՛ն ի՞նչ իլէ առա-
գարըրմամըշ յար տըրլ :

« ԲՈՒՄ ԽԱՍՈՒ ՕՐԹՕՈՒԳԱ ՄԵ ՀՆԵՂ
միակերպ, Լրվենիելբն մեղհեպի տալի
Գաւթ օրքրեն նիպէթի, գաթան հե
րեմիկոպուգ օրմերպ, իկո սառնձ
պիր հեղեղաւ տը, իմի Խաւթ ամիկն
էրի այնի օրու, վէ ֆաշգարը խե
կէլչի քիամիէն այլը այնիւր ի իշտա ի.

տէ՛քք Գատար միւ հիմնօրտու դպարը հալ-
տէ, եարնըզ ու սուլ ու գայտէյէր իւ-
գէրինտէ, վէհհարը Բամասան պըրմը?
օյնդարը վէ Բարանը քիլնէ լէյիի մա-
գամընտա թանըմամարըը խու սու պարը
իւ գէրինտէ տիք:

« Գաթի օլեր երմենիւէր վէ հաթթա
պիր գաշ Բրօթէսթան երմենիւէր տաթը
վար տըր , լաքնն քէնաթի քիլիսէնթի միլե
նէսթ ապէսնտէ քէնաթի միլէթլիկնի
մու հաթթապ իտէպիլմիշ օրան միլէթլն
ուլու ճէմիլէթլնէ նիսպէթլէ ազըզ
տըրլու » :

« Պոռ միլլէթ, Պասալը-ալի իտարաֆրէ-տան իտանըմըշ օյուպ, վէ գաթը հադրէթը Փատիլահհինն քիւրախի ալիէլիլէթրաֆընտա իօբլանմըշ օյան խրիպիւան ճէմիլիէթլէրաէն պիլիսի տիւր քիւ պիւր բաթրիք ըիսաէթի իթահիթընտա օշտուլու հայտէ, պէր խտարէյի միլիէնէէ մալիք օյտուգտան պաշտա, իրավէ օյաշաք պիլտէ մէշլէրէթ մէճիլսինէ մալիք պուլունմագտա տրք :

« Վազաւ 1836 աճտնամէտիկի իմ
զարեան տէվէթը, Էրմէնիէրն իսմի
զեքրնիկ հէճիւր տէվիլ խէլէրտէ, ու
մում սուրէթտէ գուլսնըրան թապալըրն
տախիլնտէ անլաշըմը օրտու գարը ճըրճ
օրւնմաւ գիր սոսհէշէք տիր, տիմէ
տիր քի, պունըրըն տախի պիր հիմա,
հէթէ աշեքար սուրէթտէ հապալըր
վար տըր, լաքնի անլէրէ պու հիմանէ
թիլ քի՛մ խէճէք տիր • պախտստէ ան
լէրէ պէօլէ պիր հիմանէթ վերմէք իշն
քիսի՞ն մէնֆատթը վարտը • զիտո հէր
պիր խուստուտա օրտու դու հիպի ըօլի
թիգաթոն տախի, իշէրնի մու հապիթի
մէնֆատթ տըր •

« Լրմենիկերի թաաահուպ իտեճէք ըլան տեվլէթ ինկիկեղ մի օրաճապ տըրք Ծարբատո ինկիկեղ տեվլէթիմին հիշ քիմ տէշի թաաահուպ վէ հիմատէ իթմէտիկհէր քէտին տգլտիկ պիր չէս տիր, մէգ հէպպաաը տեղ աուր, վէնիկէթ մտ մազ, տէտի իէ եղպրմաաըր կիճիթտիրմէք ինչն, էպիսեհնին թէմէլէրինի թութ, մազաան իպարէթ տիր, Պուռուռուռա գաթինապար, Տրանսանըն թէէտիքինէ գաըըը Գոյմազ, քէնտիճնէ Բուսիահա մուղվէմէթ իթմէք գաաաըր էհէմիլէնէթ տէն կէօրիւմէքտ տիր :

« Բրուսիա տեղեթի՞մ օր օրաճաղ տրը ,
 Լաբին պու տեղեթին նապարը տիգդա ,
 թը հհուգ պիր սենտեն պերու ճար ,
 գա աղբրու տե՛ծախշ օլուպ , վէ պու
 պապտե իտլանտաճաղը բօթիլ իգանը ա ,
 չերես զու՛ճէր նե ֆուրաթիլը վէ նե
 տախի փաղթի օրմարոշ տրը :

« Ավստրիա սեփեթի՛ մի օրամագ տըր-
ծիւք հետեւիդ պուռ տախի օրամագ . չեւեքի
քէնտի տախիլի թանգեմաթը իկէ քիֆա-
նէթ խտեճէք գաւտար մէշլուլ օլտուգ-
տան պաշգա , նագարը տիգգաթիքը ան-
ճագ թէնտիմէ ետիքը ճիլլարը իկէ Ու-
լաս Պուրտան պէւիքէրի վէ թուաննէ-
քի գրեւըրընտա պուռ տախի Սլաւէշ-
խի իւզլըրնտէն . Եթէճէ կէչիքմէդ .

Կերտէ գալլըր Ֆրանսա իլէ Բուսիա
տէ զիլէթ լէրի :

Պաւ խոստումս Բուսիս տէրէ թմբին
 չօղտան խթէ տիւր պիւր չէ տիր պատու
 սուս օր վազը թման պէրօւ քիւ լլծմէ
 գարշը օղան պիւր մուհարէ պէնին քննոր
 հագգրնոս Ֆայտէ լի սուրէ թմա խթաւ

պաւլմասը իւր, պէօյի-քէրմէնիւթմասաւ
 էրմէնի մէջէն պիւր յիւր հանիւնտի
 պաւլմասն կաթողիկոսուն իգամէթկեմա
 օյան էլվմաթմիս քիւրսիսիսի, իրան հիւ-
 քիւմէթիկմանն տարը իորի լաքի մեմա-
 լքի Շահանտէ մուգիւմ էրմէնիւթ
 ու սիւնյն պու հիւմէնէթիկի տարա գա-
 պուլ իթմէլէր, պախուստու Բուսիս
 տէվէթի լապաշիքնտան, Բուսիս էր-
 մէնիւթիւն օյան վապէթաւն հիւ պիւր-
 սիսիս ինքն օյամապնտան պէրու իտէ
 պարթէ պու հիւմէնէթի պիւսպիւթիւն
 րէտաւ իտէլէր :

Էրմենիկէր, Բուսիանըն քէտտիլէրի
Հազգընտա հիւսնիւ թէվէճճի հի վար
տըը կիպի տավրանաաընըն բօլթիդա-
ճա պիւր սուրէթ իտուկինի, Լէհիպճա-
նըն Հալնտէն իպրէթ ալարազ, աշե-
քետար անխառնադտա ուրըրար, վէ Բուսիա
թէԼէսիլիուռէն դուրթուրնազ արգադ սի
անլըրտէ օյ մէրթէպէ աշեքետար սուրէթ-
տէ իզհար օլունուր քի, տահա ետալըն
կիւնլէրտէ ոզըլլը քիմսնէլէր, քիլնէ-
նին պաշ քիւրսիսին Էյվիաճիտէն Սի-
սէ, եսնի Բուսիադտան թիւրքիտեանազ
թիթ մար թարպիկին տիւ շիւնէնէ պաշա-
մըշ վար տըըն

«Էրմենիկերին, Բուսիս տեղեթիւնէ
գարշը օրսն պու հագգըը խօշնուսուսը
լու գլարընա րաղմէն, հիմանէթէ տախի
էշէտտի ինթիխաճլարը վար տըր. զիրա
հէրնէ գատար Պապը-այն ոնէր հագ
գընտա նիխաթը խաղընէ վէ վէտէրանէ
լիէ տալմանադատ իստէտ, անըն պու
նիխաթը խաղընէտինին Ետմըսի հէր
վագըթ, վէ խուսուսի իլէ ուզագ Էեա
լէթըրտէ, կէօրիւլմքատ տէյրլ տիր,
«Պիսանէ ալես, Էրմենիկըր կէօղլ
րնիի ծրայանատա զիվըրէք, զանն խալը
սին քի անտէն իւրէտսիր պիր հիմանէթէ
խաթըրլըր» :

« Լաբրին Էրմենիկերին պիղծմ հիմանե. թխմիզի արգու իյնմէրէր քիճանեթ իթմէնիպ, իլա անյերին պունա մուվաֆ. ճապ օլապիւմսի իլին, Ֆրանսանըն տա. իր անյերէ պէօլէ պիր հիմանեթ իթմէքլիսէ մէնՖաութը պուլունմաղ լա. զմարը, Պունա աշերէաբ իզապ րտէլմըքի, տուլզու, բօլիթիզա գբ. լադուգու օլամապ, իլա պիր սուգ թէ. Ֆէքքիւր :

«Խմտի, իշթէ Ֆիլիսոր խիճէ մի լա-
հագա վէ մի թարաս խոխիճ զան թէ-
Ֆէքքիւր, Շարգաս հիմանէ ի իմիգին
սայրընը արթըմագլղուն Ֆայիտս իմի-
պիղէ կէօսիմէրիը, գելսա Շարգ գըլմա-
սընտա էօյէ պիը խասսէ վար աղը քի-
պիլիսիս անընէ գատար հիմանէ ի թմէ, օյ
գատար քէսպի գու վլէթ խտէր, վէ օյ գա-
տար զեանս հիմանէ ի թմէքիլեմտէ միւր վ-
թէաիը օյուր, Պիը մու աղամտ տէ վլէթ
թարաֆընտան Տէ վլէթի-պլեանէնիս իը-
րիսիման թէպատար իւ գէրինէ իմիս օ-
լունտան հիմանէ թիմին գեատէլեկի, աշիկ
համի տէ վլէթին գու վլէթին արթը-
րըք, վէ իշթէ Բուսիս տէ վլէթի տալի-
մա հիմանէ ի իմէքքտէ վէ տալիմա հի-
մանէ ի թմէքք առամտ արամագտա օյ-
ունդու իշնէ, պլիս հուտու ու զարպ
հիմանէ թիմէքք գու վլէթէ մալեք պու-
լունագտա աղը » :

Պատեատէքի պահսը Գուրիէ տախի
այնէն նէշը իմախքունն սօնլաւ, տէրու
նինտէ պէլանն օլունանն իտլստ պատրէ

[illegible]

Կ Ը Ս Ը Բ

Արքար հիւքիւմէթի թերասնէս ի
չին տնեիդ իւզերինտէ երւզեր, վէսէֆ
նէլերին գաւաթալթ խաիլիւպ ալթը թ
միզլէնտնին մոխսուու օլտն տէմիր հա
վուզուն, խկնտերիեհէն կէթիրիմիլ
տուղու մալիւմ աիւր: Անգըիւր ուլ
թէնէնին, Յրանսա լիմանլարնտան
տնեիզտէ սիւրիլքէնէլէք, խկնտեր
հէնէն, կէթիրիւլէմի 27 կիւնտէ ինը
օլունմուշ տուր: Անգըիւր հալուլք
գուվէթլի մաքիսալարը իլէ պիւր ի
տալթ գաղփընտա էն պիւլիք պիւր ի
ֆինէյի իլերի ալարազ, տերունինտ
տուլու պօշալ թմանա, վէ կէմի գաղ
տա տըր կիպի թամիր իթմէն տուշ
լէթ վերմէքտէ օլտուղու հալտէ, Արա
հիւքիւմէթինէ մալի 3 1/2 միլեմէ ֆրո
գա օթուրմուշ տուր: Պունուն տնեի
տէ գուլ լանըմաւը, վէ տիւմէն իլէ Լօր
պերու չէվրիլէսի, էվվէ էմիրտէ օլ դ
տուր միւշքիւնէ կէօրիւլմիւշ տիւր քի
հիլ պիւր վարօր դուրմանեալ պունս
խակիւրդիւհէն, նաղլինի տէր իւհէ
իթմէլլէյի ճէսարէթ խտմէտիքէր
տնէ, պիւր դաշ մուշ թէրէտաիւտ
սօնրու, նիշտէնէթ Մէսաթիի Էմիր
ալ նաթ Յրանսըզ վարօր դուրմանեալ
320 պին ֆրանդ նալլուն ալարազ
մէգըիւր պալթթալթլէքէնին նաղլի թէ
լէքէսինի տէր իւհտէ իլլէմիլ տիւր, ի
տիւս վի Ալերիդ նաման էքի գըթալ վ
րօրլար, պու միւշքիլ վէ մուխալթար
Լը խաւմէթլէ լիպին օլունմուշլար
վէ մէգըիւր վարօրլարն գաղթանլար
դայլէթ ուլթալլուղալ, մէմուրիեհէլլէր
պաշա չըգաւմաիւր մուվաթֆիւպ օլմ
լար տըր: Իւնէրի, Եօլաւ ֆուրթուն
լարա թէնտաիւֆ իթմիլ օտուղլար
տան, վէ թէքէնին տիւմէնի դըրըմ
սը սիպլպինտէն, Սիրադուզտան վէ
տրսա ճէգիլլէրինի տմիր ալթալ տ
մուտա մէնպուր օլմուշլար տըր:

Պրաստաներն քեռաֆէյի սիկուրի
գումրաննալարը պիրլէրէք, մէջք
թէքնէյի տէնիզ թէշլիքէսին գար
սիկուրլմանա զոյմազ իշին 340 պ
փրանգ փարա ուլըլար տըր : Պրան
խակէնտիքիեեե գաստըր կէօփիւրիւ
սինտէնէ տէրլեն պէյիւք թէշլիք
լէր պուրննաուրոյ : վէ սիկուրլմն գո
նալմանալմէն ուրաղ : թմէնէն

